

מסורת הש"ס

(א) טהרות פ"ח מ"ט ע"ז
 עב, (ב) חגיגה יט. מקואות
 פ"ו מ"ו, (ג) מ"ד מ"ו,
 (ד) שבת יג: דל. וזמן פ"ה
 מ"ב, (ה) זרכות כג: ע"ש
 [מקואות פ"ג
 (ו) צס"א: הנהגה, (ז) ז"ל
 כדמקנ, (ח) דף יד:
 (ט) דף כג: (י) ז"ל ועוד
 אי. מהר"ם, (יא) ז"ל נותנים
 עליהם]

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אינו חיבור
וכו' לענין מקוואות בגין
שני:

מוסף רש"י

הצדוק. קלום צדוק המה
מתעלה למטה וקופסה
במרחם של גנין (א.)
(ב.) והקטפסה למטה
הבין מתעלה למטה
הפך מדרון של המה
צדוק קוף (סס.) ומשקה
סופה. ואין זו סופה
על מנת להשיטת המה
ספס בזה דרו ולא יעלה
על המקה שיוכל להשיט
דבר אחר (סס.)
היבור לא לטומאה.
על משקל תלפין וכן
וגם נטע במתחן. תלפין
סוסה. וכן לענין משקה
סופה. פלניו מתחן וכן
משקה מתחן מתחן וספס
סופה בלמנע וגם ספס
במקה. מתחן ספס
ומתחן סוסה ואפ"כ
סמחורין לו (סס.) ולא
לסודה. גממית וסוס
הא לרעסם ספס וסוס
או קטפסה או משקה
סופה מחרב גממית או
סופה סס. הא חסור
ואסויל גממית לא עלתה
או פלניו (א.) והשני
סמא. ססר חסר ספס
יס שכל האסון (חגיגה)
(א.) הבא אסון ורובו.
לאחר שכל מוטחלו
במים אסורין. זו דיוס.
והיה גמור שפסל על
רשאי יס (בבבא ע.)

פסקי רי"ד

איכא משקה טרופא מאי
הוי והתנן הנזקק
הקטפרס ומשקה טרופא
אינו חיבור לא לטומאה
ולא לטהרה: לא צריכא
דאיכא טרופא ע"מ
לחטפיה ולא איפשיט: א'
אומר בפני נכתב וא' אומר
בפני נחתם פסול פ"י שהרי
לא קיים כל החתימה: ר'
[רב] שמואל ב' יהודה
אמר רבי יוחנן ל"ש אלא
שאין הגט יוצא מתחת ידי
שניהם אבל א' הגט יוצא
מתחת ידי שניהם

המביא גם פרק שני גימין

פז.

הַנְּלוֹק. קִיּוּם: **וְהַטְפָּרָם.** הָר מְשׁוּפָּע שֶׁמֶדְרוֹנו מְחוּדָד הִרְבֵּה: **אִינוּ חִיבֵיר.** לְטוֹמָאָה. כְּגוֹן הַמַּעֲרָה מְכַלִּי טַהוֹר לְכָל טוֹמָא וְנֶזֶק הַקְּלוּמָה מִחֲבַר מִשָּׁה שֶׁנִּי הַכֵּלִים אִינוּ חִיבֵיר לְטוֹמָא מִשְׁקִין הָעֲלִיּוּנִים. וְכֵן הַטְּפָרִים אֵם הָעֵצִיר דְּךָ דִּךְ גִּמְטוּיִם" שֶׁמֶדְרוֹן וְהַמְחַמְנִים מְחוּבְּרִים לְטוֹמָאָה אִין הָעֲלִיּוּנִים

טמאים. וכן אם היתה עריזה ארוכה
ובשני ראשיה משקין אחד טמא ואחד
טהור ומשקה טופח מחברין אינן חיבור
לטהא הטהורים. וכן לטהרה לענין
מקוואות (א) שני מקוואות שאין בחד
מהן ארבעים סאה שולל וקטפרס
ומשקה טופח מחברין אינו חיבור:
טופח להטפיה. שיש משקה הרבה
שלא טפח בו יכול להטפיה במקום
אחר: חיבור. לטומאה ולטהרה
וקס"ד דהוא הדין לנטילה דחשיב
כמאן דעביד דבדי הדדי: דלמא.
הא דקמתי חיבור: שני מקוואות.
קמרי ור' יהודה היא משום גוד אחת
(דכתיב) כו'. ומיחר לענין נטילה
מבעיין אי הויא נטילה כתיקונה
נחלקין או לא ואין ראית חיבור
מקוואות ראיה לכאן דלאו משום
חיבור מצטי לן: מכוונות. לא פחות
ולא יותר: השני טמא. שחשך המקוה
על ידי הראשון: נגועות במים.
צעת טבילת השני: אף השני טמור.
דכמאן דמצברי מים שעל הראשון למי
המקוה דמו: הכא ראשו ורובו.

כשאר טהור במים שאזנים בתוך הכלי: **טמא**. לתרומה עד שיטבול ומגזירת שמונה עשר דבר היא. ובפ"ק דמסכת שבת^א מפרש מ"ט גזר עליה לפי שהיה להם מערות סרוזים לטבילה ולאחר טבילה היו רוחצין בשאזינן והמחילו לומר לא אלו מטהרין אלא אלו מטהרין וגזר עליהן איש גזר גזר על טהור שנפלו עליו שלשה לוגין מים שאזינן דלא לא היה לה קיימא הא: **טמא צביאה**. חורבן הכלי וחציו צנפיה שנפלו על חצי גופו שלשה לוגין: **צנל קרי חולה** כו' טהור. לדברי תורה דעורא מיקן טבילה לבעלי קריין קודם שיעסקו בצורה והקלו על החולה בנתינת תשע קבין אפי' שאזינן במסכת ברכות^ב אבל לטהרו ליתכס במקדש צעירן ארבעים סאה: וחציו צנפיה. שנכנס חציו לתוך המקוה ועל חציו נתן ט' קבין שאזינן: **שאין** הגט **יולא מתסח** ידי שניהם. שאין שניהם שולחין ביהוצתו דלא הוו שנים הציצו גט אלא אחד הציצו דכ"ר המציא לומר דפני נכתב ובפני נחתם וזה לא אמר: **אכל** הגט **יולא**. צ"ד: **מסח** ידי שניהם. ששניהם אדוקים בידי שניהם שולחין:

כשר

רום כקליפת השום על רוח כשפופרת הנוד היינו שמי אכזבות ו
 צעינו וצפנינו מלמעלה אין צריך אלא כקליפת השום ברוח כשפופרת
 כדפישר ר"ת א"כ אין רוח המים כשפופרת שמי אכזבות שהנכח
 דדוקא לר"י סגי בטופח להטפוח אבל לרבנן צריך כקליפת השום כי
 מלא והיהא דנזק לפי מאי דמסיק לענין מקוואות ור"י היא מני אחר
 דלגוף קטפרס דקמני דה דמסקה טופח אינו חיבור היינו אפי' טופס
 חיבור צרגליו נוגעות במים אלא מכח גוף אחית אבל בקרקע שזה
 זה אפי' כר' יהודה דליידי התם צירשאו ור"י אומר דהיה דהנזק
 לטהרה דומיא לדטומאה וכן משמע מדקאמר דלמא לענין מקוואות
 דמסקה טופח אינו חיבור לענין השקה ה"ה לענין נטילה וקאמר
 חבור לענין השקה אי מיירי בטופח שלא להטפוח או אפי' בטופח
 להטפוח דלמא לענין מקוואות ור' יהודה היא מטעם גוד אחית א
 בקרקע שזה דליכא גוד אחית והשתא הויא דחגיגה לא קשה מידי
 צאמלעית מ' לאשמועינן דאפי' קמני צמיח צמחא צמוספתא וצמחיס
 מטבילין בתחומה וזה שכן בטבילין אי נמי קא משמע לן דלא גזרו
 חבור לענין השקה אלאם בטופח להטפוח אנו מקילין יותר לענין השקה
 דבהשקה לא הוי חבור ולענין מקוה הוי חיבור **הבא** ראשו ורדו
 (דף יא.) דעל טבול יום דוקא גזרו צביאה וכל שכן צנפילה אבל כ
 כך היה כדאמר התם והיו י^א (מעבירים על צביה) שלשה לוגין מים
 שניהם בשיר. מה שפירש בקונטרס שניהן אדוקין זו לאו דוקא
 (לומדים שהעל עשה שניהן שלוחין על כן ואמר לנו שניכם הול
 יקטן דף יא.) כולכם הוליכו אחד מוליך צמחמה כולם ואם האח
 לאשמו לרבה כשר דמה אם אחד בפנינו יגרשה אבל לרבה **אפי'**
 שלוחים אמרינן צפרק קמא (לעיל דף ה.) דכשר לרבה ^{יב} משום

הנצוח והקטפרם ומשקה טופח אינו חיבור א"ל שטומאה ולא
 אשהרה. פ' בקומטס אינו חיבור לטהרה לענין שמי
 מקוואות שאין באחד מהן מ' טאה ועלוק וקטפרם ומשקה טופח
 ממזבין אינו חיבור^א וקסא לר"מ דעד כן לא ממלקו ר' מאיר ורבי
 יהודה בפסק אין דורשין (תגיגה יט.)

[illegible]

ליפול ולירד למקוה הוי קטפרס חצור ומיהו נזקק גרוע מקטפרס לפי שהקילוה של הנזק עומד באייר ולא הוי חצור אפי' סופו ליפול כדמשמע בפרק בתרא דע"ז (דף עב:) והא דדייק התם בגי' כוח' לזמנ' ידיה אבת גישמא ואסריה רבא לכולי חמרא שמע מינה נזק חצור אע"ג דהתם הוי קטפרס דייק שפיר דנזק הוי חצור דכיון דמית שנגע בו הכושר דהיינו בקלה העליון לאין סופו ליפול בתוך דמים כיון שראשו אחד מונח על גישמא ולהכי כפי עדקי מנזקו עוד הקשה דהכא משמע דטופח להטפיה הוי חצור¹ ובפ"ו דמקוואות (משה ט) תנן ומיימי לה בפ"ק דיבמות (טו.) ובפרק שלישי דחגיגה (דף כא:) עירוב מקוואות כשפופרת הנוד בעוציה ובחללה כשתי אצבעות חחרות למקומן ואור"ת דנקב צעין כשפופרת הנוד אצל מים כגי טופח להטפיה ואין נראה לר"י דתנן במסכת מקוואות פ"ו (משה ט) כותל צעין שתי מקוואות ננסקד לשתי מאטקף לערב אין מאטקף עד שיהא במקום אחד כשפופרת הנוד ר' יהודה אומר חלולין הדברים נפילו מלמעלה זה לתוך זה² על כן הוא דקאמר עירוב מקוואות³ כשפופרת הנוד מלא נקב מים ו' ואי במים כגי טופח להטפיה אלא דנקב הוא דבעי' כשפופרת ו' והוא ז"ל מלמטה כדאמר בשתי אצבעות חחרות למקומן⁴ ונראה שזו שתי אצבעות וכשכותל מפסיק צריך כשפופרת הנוד שיהא הנקב כ' רבנן דדוקא הוהא דטופח להטפיה חצור אחת כר"י אצל היא להטפיה ועוד אומר ר"י דאפילו ר' יהודה לית ליה טופח להטפיה אלא ש"ך גוד אחת צעי קליפת השום ואחיה היא דנפרסו זה לתוך הפרס לא לענין חצור מקוואות איירי אלא לענין השקה⁵ והשתא הוי ר' יהודה היא משמע דעד השתא לא הוה מוקי במקוואות⁶ ופשיטא צריכא דאיכא טופח להטפיה ובעי הא דקתני דמשקה טופח אינו טפיה וקאמר הא נמי תנינא דהוי חצור ודחי הא דתנינא דטופח לענין השקה אימא דלא הוי חצור אפי' לר' יהודה כמו במקוה אינו ליממר לרבי' מטבילין בתחומהו אפי' ליכא באמצעית מ' וקייט ים אין מטבילין אלא באמצעית ואע"פ שיש מ' באמצעית אפי' אין

מלנען מקוויאות דבצקום אל הוי חיצור ונאון וקטפרס הוא אפסכא
במים שאובים וטהור שנפלא בו. הכי גרמין צפרין קמא דשבת
דור דוקא צנפילה וטעמא אר"י דהחמירו צנפילה משום שמעשה
אזוינ' ²: (ועי' תוס' שבת יג: ד"ה וטואר): **אבל** גם יוצא מתחת ידי
אשין צריך שיהיו ממש שניהם אדוקים ואזויס צגט אלס שניהם
אין גט לאשמי ונתנו האחד במעמד חצירו כדאמרין בסוף התקבל
שליח והשני מעיד שצפניו נתן הצעל את הגט לחצירו להוליך
לאחור שלמדו אין להכשיר כיון שאין שניהם שלוחים לדוקא צנפין
זי תרי דמייתיי גיטא מילמא דלא שכיחא היא אבל הכ"ג לא:
אלמלא

עין משפט
נר מצוה

א מ"י פ"ו מהלכות
טומאות אוכלין הלכה א'
והלכה ה':

ב מ"י פ"א מהלכות
מקואות הלכה ז' סג
עשין עו' טו"ע א"ח סימן
קס"ב סעיף ג':

יב ג מ"י שס פ"ח הלכ' יב סמג שס טו"ש"ע י"ד סימן ר"א סעיף סז: יב ד מ"י פ"ט מהלכות שאר אבות הטומאות הלכה א:

יד ה' מ"י שם הלכה ג:
 ב"ר ו' מ"י פ"ז מהלכות
 גירושין הלכה יד טו
 סמג עשין נ טו ש"ע אה"ע
 סימן קמב סעיף יח:

מוסף תוספות

[illegible]